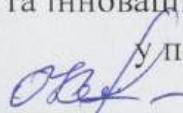

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет початкової освіти
Кафедра фахових методик та інноваційних технологій
у початковій школі

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри фахових методик
та інноваційних технологій
у початковій школі

 Ольга КОМАР

“ 25 ” серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
ОК 35 ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА «ПРОБНІ УРОКИ»

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність 013 Початкова освіта

Освітньо-професійна програма Початкова освіта

Умань – 2023

Розробники програми:

Роснко Л. М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі;

Торчинська Т. А. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі;

Байдюк Л. М. – викладач кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі.

Робочу програму погоджено

Гарант освітньої програми «Початкова освіта»
(назва освітньої програми)

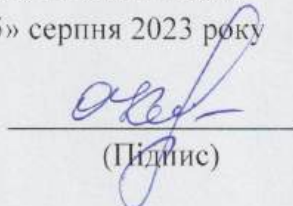
(підпис)

Людмила РОЄНКО
(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі.

Протокол № 1 від «25» серпня 2023 року

Завідувач кафедри

(Підпис)

Ольга КОМАР
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету початкової освіти

Протокол № 1 від «30» серпня 2023 року

Голова науково-методичної комісії
факультету початкової освіти

(підпис)

Олена ЯЦУК
(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

ВСТУП

В системі професійної підготовки вчителів початкових класів практика є складовою навчального процесу і забезпечує безперервність та послідовність формування умінь, навичок, здійснює професійне становлення майбутніх вчителів початкових класів. Основною умовою підвищення ефективності педагогічної практики є реалізація розвиваючої і освітньої функції практики, її комплексний характер, врахування індивідуальних особливостей кожного студента. Даний вид практики має за мету вироблення у студентів професійних умінь і навичок організації навчального процесу у початкових класах.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ «ПРОБНІ УРОКИ»

Мета практики: розвиток у здобувачів вищої освіти вміння здійснювати освітній процес у початкових класах на базі сформованих компетенцій та знань основ теорії методик навчання освітніх галузей у початковій школі; забезпечення практичного пізнання здобувачами вищої освіти закономірностей професійної діяльності та оволодіння способами її організації, вміння вирішувати конкретні методичні завдання згідно з умовами педагогічного процесу; виховання у здобувачів вищої освіти потреби систематично поновлювати свої знання і творчо застосовувати їх у практичній діяльності.

Завдання практики:

- набуття педагогічного досвіду практичної роботи в умовах Нової Української школи;
- формування у студентів професійних компетентностей для педагогічної діяльності в освітньому процесі загальноосвітнього закладу, щодо всебічного розвитку дитини, її талантів, здібностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості;
- поглиблення обізнаності із новітніми науково обґрунтованими відомостями з педагогіки, психології, методик, інноватики для створення освітньо-розвивального середовища, що сприяє цілісному індивідуально-особистісному становленню дітей молодшого шкільного віку;
- ознайомлення з освітньою роботою вчителя: функції та професійні обов'язки;
- формування вміння спостерігати, вести записи спостережень, обробляти, аналізувати та оцінювати освітньою роботу, відображати в щоденнику практики;
- набуття здатності продуктивної професійної діяльності на основі розвиненої сучасної рефлексії відповідно до провідних ціннісно-світоглядних орієнтацій, викликів початкової школи та вимог педагогічної етики;

- формування вміння розробляти плани-конспекти з предметів: українська мова, літературне читання, іноземна мова, інформатика, математика, природознавство, музика, образотворче мистецтво, трудове навчання, фізичне виховання;

- формування вміння враховувати вікові, психологічні та індивідуальні особливості дітей молодшого шкільного віку та сучасні методичні рекомендації щодо проведення пробних уроків в умовах НУШ;

- формування вміння самостійно готувати необхідні інноваційні, дидактичні та наочні матеріали, творчо підходити до проведення пробних уроків;

- вироблення вміння детального простеження діяльності студента-практиканта на уроці, проведення аналізу всіх пробних уроків, які проводять студенти підгрупи;

- вироблення вміння робити висновки та формувати рекомендації щодо проведеного уроку, враховуючи специфіку уроків різних типів з різних предметів.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Відповідно до обсягу програми підготовки (кількості кредитів ECTS) та нормативного терміну навчання здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта заплановано проходження навчальної пропедевтичної практики на III курсі у VI семестрі.

Для здобувачів денної та заочної форми навчання – 180 год., 6 кредити, 4 тижні.

Форма контролю – екзамен.

На початку практики здобувачі вищої освіти отримують інструктаж з охорони праці, наказ керівника закладу вищої освіти про проведення практики, тривалість робочого часу здобувачів вищої освіти на практиці, обов'язки здобувачів вищої освіти, завдання керівників практики від кафедри та бази практики під час її проходження.

Груповий керівник:

— перед початком практики забезпечує необхідною документацією з практики методистів, керівників баз практик, здобувачів вищої освіти;

— проводить інструктаж з техніки безпеки і охорони праці та контролює умови праці і побуту здобувачів вищої освіти;

— повідомляє здобувачів вищої освіти про порядок звітності з практики;

— контролює виконання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього трудового розпорядку на місці проходження практики, організовує облік відвідування бази практики здобувачами вищої освіти й методистами;

— допомагає здобувачам вищої освіти скласти індивідуальний план роботи на весь період практики, затверджує його, консультує з теми навчально-дослідної роботи;

— у перший день практики разом з методистами кафедр та адміністрацію від бази практики закріплює здобувачів вищої освіти за місцем проходження практики;

- проводить засідання з академічною групою здобувачів вищої освіти щодо питань організації і проведення практики;
- раз на тиждень перевіряє щоденник спостережень, дає зауваження та поради щодо подальшої роботи здобувача вищої освіти, контролює ведення практикантами документації;
- надає здобувачам вищої освіти консультації щодо виконання програми практики;
- надає методичну допомогу в оформленні документації, у виконанні навчально-дослідної роботи (курсової, кваліфікаційної роботи, ІНДЗ тощо);
- керівники груп педагогічних практик з класними керівниками, учителями-предметниками визначають теми залікових уроків, занять, виховних заходів тощо, які будуть проводитися практикантами та відвідують залікові виховні заходи, уроки, заняття, аналізують, оцінюють їх;
- перевіряє й аналізує документацію, подану здобувачем вищої освіти після закінчення практики;
- бере участь у факультетських настановчих і підсумкових конференціях з практики, нарадах на базі практики з питань організації і проведення практики;
- бере участь у проведенні загального підсумку з практики; разом з методистами, керівником практики по факультету оцінює роботу здобувача вищої освіти, виставляє у відомість та залікову книжку загальну оцінку з практики;
- після завершення кожного виду практики на основі звітів методистів, керівників від бази практики, аналізу документації, поданої здобувачами вищої освіти, складає письмовий звіт про хід, результати практики із зауваженнями і пропозиціями щодо подальшого вдосконалення її організації та подає завідувачу кафедри та керівнику практик по факультету/інституту.

Здобувачі вищої освіти у період організації та проходження практики зобов'язані:

- за тиждень до початку практики пройти медичний огляд, прослухати лекцію з охорони життя і безпеки, виробничої гігієни та санітарії;
- до початку практики отримати від керівника групи, методиста практики консультації щодо оформлення необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконати всі завдання, передбачені програмою практики;
- вивчити та суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- приходити не пізніше як за 15 хв. до початку робочого дня;
- у випадку відсутності або запізнення повідомляти про це старосту, керівника групи, методиста, пояснювати причину відсутності або запізнення, надавати необхідні документи, що засвідчують відсутність (довідку про хворобу тощо);
- відвідувати консультації, методичні наради, які проводить керівник або методист з практики;

— у встановлений термін здавати звіт про виконання програми практики та документацію, визначену програмою практики.

ОСВІТНІЙ РЕЗУЛЬТАТ ПРАКТИКИ

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні володіти програмними результатами навчання:

Загальні компетентності

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК-15. Здатність до розвитку та виховання учнів початкової школи як суб'єктів освітнього процесу через знання та розуміння фундаментальних основ психологічної та педагогічних наук.

Професійні компетентності

ПР-1. Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПР-2. Управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПР-5. Організувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.

ПР-6. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-7. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-9. Планувати та організувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-10. Використовувати в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПР-15. Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.

ПР-16. Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

ПР-19. Знати сутність та зміст процесу виховання, новітні технології виховання, принципи, методи, форми організації виховного процесу з метою творчого використання у педагогічній діяльності.

ПР-23. Розв'язувати складні стандартні/нестандартні задачі та проблеми у процесі навчальної/професійної діяльності, нести соціальну, етичну відповідальність за її результати.

ПР-24. Здійснювати рефлексію власної навчальної/професійної діяльності; володіти навичками самоорганізації, саморозвитку з метою підвищення рівня педагогічної майстерності.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Складання індивідуального плану роботи студента-практиканта.
2. Ознайомлення з типовою освітньою програмою, навчально-методичними комплектами, за якими педагог здійснює освітній процес в початковій школі.
3. Вивчення та аналіз освітнього середовища бази практики та особливостей організації роботи в ньому. Ознайомлення із особливостями організації освітнього процесу відповідно до концепції «Нова Українська Школа».
4. Підбір дослідницьких, творчих, проблемно-пошукових методів навчання, які можна використати в основному циклі початкової школи, відповідно до тем які вивчаються у період проходження практики.
5. Укладання домашніх завдань, які мають диференційований характер і пропонуються учням із метою самовдосконалення з урахуванням результатів формувального оцінювання.
6. Спостереження за проведенням уроків студентами-практикантами. Аналіз їх та надання методичних рекомендацій.
7. Розробка планів-конспектів уроків з різних предметів.
8. Підготовка та проведення пробних уроків та їх самоаналіз. Самооцінка проведених уроків.

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ ПРО ПРАКТИКУ (ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ)

Виробнича практика «Пробні уроки» відбувається у закладах загальної середньої освіти міста Умань, району та за місцем проживання здобувача вищої освіти. Упродовж практики студенти готують та проводять уроки, а також спостерігають за уроками інших студентів, аналізують їх та виробляють рекомендації щодо їх проведення.

I. Організаційне заняття.

- Ознайомлення студентів із завданнями та змістом виробничої практики «Пробні уроки».
- Обговорення змісту й організаційного плану роботи.
- Ознайомлення з методикою майбутньої роботи, порядком ведення щоденника практики, спостережень і нотаток, збору й обробки матеріалів.

II. Зміст навчально-методичної та виховної роботи

1. У процесі виробничої практики «Пробні уроки» здобувачі вищої освіти ознайомлюються:

- з місцем проходження практики (школою, її історією, традиціями, освітніми та виховними функціями);

- з системою освітньої, позакласної та позашкільної роботи школи в цілому, з порядком ведення шкільної документації (бесіди з директором школи, заступниками директора з навчальної та виховної роботи);

- знайомляться з організацією освітнього процесу в класі, з роботою вчителів;

- з документацією школи та календарним плануванням уроків у початкових класах; матеріальним обладнанням класної кімнати; оформлення та ведення класного журналу, особових справ, щоденників, протоколів та ін.);

- зі специфікою методики роботи вчителів початкової школи певного класу (1–4 кл.);

- роботою методичного кабінету початкової ланки освіти та змістом роботи методичних об'єднань вчителів початкової школи;

- із специфікою позакласної роботи.

2. У процесі виробничої практики «Пробні уроки» здобувачі вищої освіти вивчають:

- зміст календарно-тематичних планів уроків вчителя початкової школи;

- анатоμο-фізіологічні, психологічні й індивідуальні особливості класного колективу, зокрема педагогічно занедбаних учнів і тих, хто має високий рівень знань, умінь і навичок;

- досвід роботи вчителів з теми, яка розробляється в курсовій роботі з фахових методик.

3. У процесі виробничої практики «Пробні уроки» здобувачі вищої освіти залучаються до виконання таких видів діяльності:

- спостереження, вивчення та аналіз досвіду роботи учителів школи;

- вивчення і врахування вікових та індивідуальних особливостей дітей, проектування їх розвитку;

- планування освітнього процесу та проведення уроків з різних навчальних дисциплін;

- відвідування та аналіз уроків і позакласних заходів;

- проведення фрагментів уроків з різних дисциплін та ранкових зустрічей, здійснення їх самоаналізу;

- підготовка і проведення пробних уроків з різних дисциплін у закріпленому класі;

- самостійна підготовка та проведення 5 залікових уроків різних типів;

- підготовка дидактичного матеріалу до залікових уроків;

- проведення психолого-педагогічних досліджень;

- проведення виховних заходів;

- взаємодія з батьками дітей, участь у батьківських зборах;

– участь у роботі методичних об'єднань учителів початкової школи, семінарах, засіданнях педагогічної ради школи, в підсумкових конференціях з педпрактики.

III. Перевірка робочих зошитів педагогічної практики та напрацьованих матеріалів.

V. Підсумкова конференція.

У звітній документації здобувача вищої освіти мають бути:

1. Звіт про проходження виробничої практики в початковій школі, підписаний здобувачем вищої освіти (Додаток 1).

2. Характеристика на здобувача вищої освіти, підписана керівником навчального закладу і завірена печаткою (Додаток 2,3).

3. Індивідуальний план роботи здобувача вищої освіти на період практики (Додатки 4, 5).

4. Щоденник практики (Додатки 6, 7).

5. Конспекти уроків та дидактичний матеріал до них:

- українська мова (3);
- літературне читання (3),
- математика (3),
- «Я досліджую світ» (3),
- фізична культура (1),
- образотворче мистецтво (1),
- музичне мистецтво (1),
- інформатика (1),
- іноземна мова (2),
- технології (2).

6. Психолого-педагогічний аналіз 5-ти уроків, проведених колегами-практикантами (Додаток 8).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ПРАКТИКИ

Критеріями є:

- 1) обсяг виконаної роботи;
- 2) якість виконаної роботи;
- 3) своєчасність подання і якість звітної документації.

№ п/п	Вид роботи	Макс. к-сть балів
1.	Звіт про проходження практики	10
	– здано із запізненням (після звітної конференції)	0-2
	– відображена вся робота, але зміст звіту не повний, допущені помилки при оформленні	3-4

	– здано вчасно, відображена вся робота, але були допущені незначні помилки при оформленні	5-7
	– здано вчасно, відображена вся робота, звіт оформлений належним чином	7-10
2.	Характеристика на роботу здобувача вищої освіти	5
	Характеристика містить зауваження адміністрації бази практики	0-3
	Характеристика схвальна	4-5
3.	Щоденник практики:	10
	– вівся не щодня, без записів результатів спостережень та аналізу роботи під час практики / щоденник відсутній	0-2
	– вівся щодня, з частковими записами результатів спостережень	3-5
	– вівся щодня, але не в повному обсязі з записами результатів	6-8
	– вівся щодня, у повному обсязі, з записами результатів спостережень та аналізу роботи під час практики	9-10
4.	Результати виконання індивідуального плану роботи	5
	– завдання виконано на незадовільному рівні / не виконано	0-1
	– завдання виконано на задовільному рівні, документально підтверджено	2-3
	– завдання виконано на достатньому рівні, документально підтверджено	4
	– завдання виконано на високому рівні, документально підтверджено	5
5.	Конспекти уроків та дидактичний матеріал до них (20 уроків)	60 (3 бали за урок)
	Конспекти уроків не мають чітке формулювання мети уроку, не відповідність темі навчального плану; не враховано вікові та індивідуальні особливості учнів; не правильно розподілено час для виконання завдань на кожному етапі уроку. Дидактичний матеріал не відповідає навчальній темі та меті уроку	0-1
	Конспекти уроків чітке формулювання мети уроку, відповідність темі навчального плану; дотримано стандартів освітньої програми, враховано вікові та індивідуальні особливості учнів; правильно розподілено час для виконання завдань на кожному	2

	етапі уроку. Дидактичний матеріал відповідає навчальній темі та меті уроку	
	Конспекти уроків чітко формулювання мети уроку, відповідність темі навчального плану; дотримано стандартів освітньої програми, враховано вікові та індивідуальні особливості учнів; правильно розподілено час для виконання завдань на кожному етапі уроку. Дидактичний матеріал відповідає навчальній темі та меті уроку; використано сучасні технології, креативний підхід	3
6.	Психолого-педагогічний аналіз уроку (5 уроків)	5 (1 бал за урок)
	Аналіз уроку не відповідає вказаним вимогам	0.5
	Аналіз уроку відповідає вказаним вимогам	1
8.	Своєчасне надання звітної документації, оформленої відповідно до вимог	5
	Загальна кількість балів	100

Шкала оцінювання

За шкалою ECTS	За національною шкалою		Кількість балів
	прописом	цифрою	
A	Відмінно	5	90-100
B	Дуже добре	4	82-89
C	Добре	4	75-81
D	Посередньо	3	69-74
E	Задовільно	3	60-68
Fx	Незадовільно	2	35-59
F	Незадовільно	2	1-34

Критерії оцінки діяльності здобувачів вищої освіти під час практики

90 – 100 балів – А («відмінно») ставиться в тому випадку, коли: робота за програмою практики здійснена практикантом на високому рівні; практикант проявив себе як організований, сумлінний, творчий під час виконання різних видів роботи, знає і вміє застосовувати у практичній діяльності сучасні технології і нові інформаційні засоби, користується повагою та авторитетом серед колективу бази практики, методистів, керівників практики; здав у визначений термін документацію, оформлену на високому рівні.

82 – 89 балів – В («дуже добре») ставиться в тому випадку, коли робота за програмою практики здобувачем вищої освіти проведена на достатньому рівні; були допущені незначні помилки у період проходження практики, але були

самостійно виправлені; практикант не допускав недисциплінованості, байдужості, шаблонності на всіх ділянках роботи; про його діяльність добре відзивалися в колективі, в якому він перебував у період проходження практики; подав у визначений термін правильно оформлену документацію.

75 – 81 балів – С («добре») ставиться в тому випадку, коли робота за програмою практики проведена на достатньому рівні; практикант допускав незначні помилки при виконанні завдань практики, проте не завжди міг самостійно їх виправити або пояснити у процесі аналізу; у ході практики був дисциплінованим, виконавчим, самостійним, критичним на всіх ділянках роботи, одержав добрі відгуки колективу бази практики, методистів, керівника; подав вчасно документацію, у яку можуть бути внесені незначні доповнення і виправлення за вказівкою групового керівника практики.

69 – 74 балів – D («посередньо») ставиться в тому випадку, коли робота за програмою практики проведена на задовільному рівні; здобувач вищої освіти проявив себе як організований, дисциплінований, але недостатньо самостійний та ініціативний; загальна характеристика діяльності практиканта у період проходження практики одержала позитивні відгуки; із невеликим запізнення подав документацію.

60 – 68 балів – E («задовільно») ставиться здобувачу вищої освіти в тому випадку, коли робота проведена на задовільному рівні; проявив себе як недостатньо організований і дисциплінований, безініціативний; загальна характеристика діяльності на базі практики практиканта з боку керівників практики – «задовільна»; подав невчасно документацію, яка потребує доповнень і виправлень.

35 – 59 балів – FX («незадовільно»). Відсутня систематичність у роботі практиканта. Роботу, передбачену програмою з практики, виконав на низькому професійному рівні, допускав помилки, пов'язані зі знанням теоретичного матеріалу та виконанням практичних завдань. Отримав негативний відгук про роботу чи незадовільну оцінку при складанні заліку за практику, але за певних умов може повторно пройти практику і отримати позитивну оцінку. Подав документацію з великим запізненням, допустив значні помилки в її оформленні.

0 – 34 балів – F («незадовільно»). Практикант не виконав програми практики і отримав незадовільну оцінку при складанні заліку за практику.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ (ВИД ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ)

Захист виробничої практики «Пробні уроки» відбувається в формі короткої доповіді здобувача вищої освіти, керівника з наступним обговоренням комісії. Після закінчення виробничої практики «Пробні уроки» здобувач вищої освіти зобов'язаний протягом трьох днів, подати на кафедру фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі в папці наступну звітну документацію: належно оформлений звіт про проходження практики; щоденник

практики, аналізи відвіданих уроків, виконане індивідуальне завдання; характеристику, завірену печаткою установи, де проходив практику.

Особливе місце серед підсумкової документації виробничої практики «Пробні уроки» займає звіт про проходження виробничої практики «Пробні уроки».

Характеристика на роботу здобувача вищої освіти після проходження практики має бути структурованою, інформативною та відображати ключові аспекти його професійної діяльності.

У характеристиці про роботу здобувача вищої освіти повинно бути відображено:

- *1. Загальні відомості про практику*
- Назва навчального закладу (бази практики).
- Період проходження практики.
- Клас (класи), в яких проводились уроки.
- Кількість проведених пробних уроків.
- *2. Оцінка професійної діяльності*
- *2.1. Підготовка до уроків*
- Рівень підготовки планів-конспектів (структура, відповідність програмі).
- Використання сучасних методик і технологій.
- *2.2. Проведення уроків*
- Вміння організувати навчальний процес (планування часу, реалізація мети уроку).
- Використання інтерактивних методів і дидактичного матеріалу.
- Рівень взаємодії з учнями (комунікабельність, тактовність).
- Здатність керувати класом (підтримка дисципліни, мотивація учнів).
- *2.3. Використання дидактичного матеріалу*
- Наочність і якість дидактичних матеріалів.
- Відповідність матеріалів темі та віковим особливостям учнів.
- *3. Професійні якості студента*
- Організаторські здібності.
- Педагогічна тактовність.
- Відповідальність та пунктуальність.
- Стресостійкість та адаптивність.
- Творчий підхід до роботи.
- *4. Міжособистісна взаємодія*
- Комунікація з учнями, колегами та наставниками.
- Здатність до співпраці у команді.

- Етичність та коректність у роботі.
- 5. *Рекомендації та висновки*
- Рівень сформованості професійних компетентностей.
- Визначення сильних сторін практиканта.
- Рекомендації щодо подальшого вдосконалення.
- Загальна оцінка практиканта (відмінно, добре, задовільно).

Характеристику складає, затверджує та скріплює печаткою керівник бази практики.

При оцінюванні роботи здобувача вищої освіти за час виробничої практики «Пробні уроки» враховуються звіт, характеристика на роботу за період проходження практики, щоденник, матеріали практики, а також якість оформлення документації.

Робоча документація з практики зберігається на випусковій кафедрі до кінця поточного календарного року. Звіт здобувача вищої освіти зберігається протягом трьох років із моменту його затвердження. На підставі звернення здобувача вищої освіти робоча документація, окрім звіту, може бути повернена йому до завершення терміну зберігання.

Видом підсумкового контролю виробничої практики «Пробні уроки» є **екзамен**.

Оцінювання практики здобувачів вищої освіти

Відбувається згідно шкали оцінювання ESTS. Оцінка за проходження практики здобувачів вищої освіти відбувається згідно критеріїв.

Здобувачі вищої освіти, які навчаються за індивідуальним графіком, працюють за фахом і місце роботи яких відповідає вимогам програми практик, подають витяг з трудової книжки (або ксерокопію трудової книжки, завірена керівником установи), довідку з місця роботи (якщо він працює за сумісництвом) та характеристику, звіт, робочу документацію із наступним її поверненням здобувачу вищої освіти.

Загальна оцінка за практику вноситься в заліково-кзменаційну відомість та залікову книжку за підписом групового керівника після перевірки робочої документації.

Оцінка за практику враховується стипендіальною комісією при визначенні рейтингу успішності здобувача вищої освіти. Здобувачі вищої освіти, які не пройшли практику або частину практики з поважних причин, мають право на її продовження у вільний від навчання час при наявності відповідних документів. Здобувач вищої освіти, який отримав незадовільну оцінку з практики, відраховується з університету.

Підсумки проведення виробничої практики «Пробні уроки» обговорюються на засіданні кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі.

СПИСОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна

- 1.Белікова В.В. Програма та методичні вказівки до педагогічної практики / за заг. ред. О.Е.Коваленко. Харків: УПА, 2015. 43 с.
- 2.Виноградова Т.В. Книга класного керівника. Харків: Вид. Група «Основа», 2016. 128 с.
- 3.Виховна система школи / упоряд. В.В.Григоращ. Харків: Вид. Група «Основа», 2015. 128 с.
- 4.Гребенькова А.О. Довідник класного керівника: 1-4 класи. Харків: «Ранок», 2016. 192 с.
- 5.Державний стандарт початкової освіти: Постанова кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF>.
- 6.Концепція Нової української школи. URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska_shkolacompressed.pdf.
- 7.Мороз І.В., Ярошенко О.Г. Педагогічна практика студентів у загальноосвітніх навчальних закладах: навч. посібник. К., 2015. 90 с.
- 8.Педагогічна практика в початковій школі: навчально-методичний посібник / за ред. О.Б.Будник. Івано-Франківськ: ПП Бойчук А.Б., 2016. 320 с.
9. Педагогічна практика: навчально-методичний посібник / уклад. А.В.Іванченко, О.А.Дубасенюк, А.А.Сбруєва, О.Є.Антонова. Житомир: Житомир. держ. ун-т, 2015. 126 с.
10. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93>.
11. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
12. Сергійчук О.М., Скутіна В.І., Онищенко Н.П. Організація педагогічної практики у педагогічному університеті: навчально-методичний посібник для студентів, магістрантів педагогічних університетів. Переяслав-Хмельницький, 2015. 47 с.
17. Соловей М.І. Організація педагогічної практики в кредитно-модульній системі навчання. К., 2016. 106 с.

Допоміжна

1. Бех Т.Д. Проблема методів виховання у сучасній школі. Педагогіка і психологія. 1996. № 4. С. 136-140.

2. Вовченко І.І., Кутек Т.Б. Педагогічна практика в школі. Житомир: ЖДУ, 2007. 48 с.
3. Григорчук Т.В., Іова В.Ю., Красномовець Л.В. Веселкове дитинство (Технології виховної роботи з молодшими школярами): навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський: Абетка, 2001. 116 с.
4. Дрозденко К.С. Психолого-педагогічна характеристика особистості учня. Позакласний час. 2001. № 19-20. С. 3-14.
5. Кузьмінський А. І. Педагогіка: завдання і ситуації. К.: Знання-Прес, 2003. 429 с.
6. Мазоха Д.С., Опанасенко Н.І. Педагогіка: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 232 с.
7. Максимюк С.П. Педагогіка: навчальний посібник. К.: Кондор, 2005. 667 с.
8. Мартиненко С.М., Хоружа Л.Л. Загальна педагогіка: навчальний посібник. К.: МАУП, 2002. 176 с.
9. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка: навч. посіб. К., 2007. 656 с.
10. Науково-дослідна робота в закладах освіти: методичний посібник / уклад. Ю.О.Турапов, В.І.Урусський. Тернопіль: АСТОН, 2001. 140 с.
11. Омеляненко В.Л., Кузьмінський А.І. Педагогіка: завдання і ситуації. К.: Знання-Прес, 2006. 423 с.
12. Підгурська В. Ю. Педагогічна практика як важлива передумова становлення майбутнього вчителя-класовода. Вісник Житомирського державного у-ту. Педагогічні науки. Житомир, 2013. Вип. 68. С. 3-8.

ДОДАТКИ

**ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ
З ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ «ПРОБНІ УРОКИ»**

Додаток 1

Зразок оформлення титульної сторінки теки звітної документації практики

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет початкової освіти
Кафедра фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ
виробничої практики «Пробні уроки»
здобувача вищої освіти __ курсу __ групи
спеціальності 013 Початкова освіта
освітня програма «Початкова освіта»
денної/заочної форми навчання

(прізвище, ім'я по-батькові)

Термін проходження практики: _____

Груповий керівник практики: _____

Зразок оформлення титульної сторінки звіту про проходження практики

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет початкової освіти
Кафедра фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі

ЗВІТ**про проходження виробничої практики «Пробні уроки»**

здобувача вищої освіти __ курсу __ групи

спеціальності 013 Початкова освіта

освітньо-професійна програма «Початкова освіта»

денної/заочної форми навчання

(прізвище, ім'я по-батькові)

Місце проходження практики: _____

Термін проходження практики: _____

Груповий керівник практики: _____

**Зразок оформлення характеристики на роботу здобувача вищої освіти за
період проходження практики**

**ХАРАКТЕРИСТИКА
на роботу здобувача вищої освіти
___ курсу ___ групи
денної/заочної форми навчання
факультету початкової освіти
Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини
Веселовської Олени Сергіївни**

Веселовська Олена Сергіївна проходила виробничу практику «Пробні уроки» на базі Дзензелівського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Маньківської селищної ради Черкаської області у період з __.__.20__ року до __.__.20__ року.

(Зміст характеристики передбачає висвітлення реалізації здобувачем вищої освіти змісту діяльності упродовж проходження практики).

«_____» _____ 20__ р.

Директор

підпис

Олексій ВАСИЛЕНКО

місце печатки

**Зразок оформлення титульної сторінки індивідуального плану роботи
здобувача вищої освіти на період практики**

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет початкової освіти
Кафедра фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН РОБОТИ
здобувача вищої освіти __ курсу __ групи
спеціальності 013 Початкова освіта
освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
денної/заочної форми навчання

(прізвище, ім'я по-батькові)

Місце проходження практики: _____

Термін проходження практики: _____

Груповий керівник практики: _____

Зразок оформлення вмісту індивідуального плану роботи здобувача вищої освіти на період практики

№ з/п	Дата	Зміст діяльності
1.		Участь у настановчій конференції з питань організації і проведення практики.
2.		Знайомство з адміністрацією освітнього закладу. Ознайомлення із системою роботи закладу, правилами внутрішнього розпорядку.
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		
16.		
17.		
18.		
...		

Зразок оформлення титульної сторінки щоденника практики

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет початкової освіти
Кафедра фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ
здобувача вищої освіти __ курсу __ групи
спеціальності 013 Початкова освіта
освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
денної/заочної форми навчання

(прізвище, ім'я по-батькові)

Місце проходження практики: _____

Термін проходження практики: _____

Груповий керівник практики: _____

Зразок оформлення вмісту щоденника практики

Клас: _____

Типова освітня програма: _____

№ з/п	Дата	Зміст діяльності	Аналіз власної діяльності, висновки	Рекомендації/ пропозиції	Підпис учителя/ групового керівника
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
...					

Примітка: тип орієнтації аркуша – альбомний.

Психолого-педагогічний аналіз уроку

Клас:

Навчальний предмет:

Тема:

Мета:

Тип уроку:

Обладнання:

Дата спостереження:

№ з/п	Компоненти психолого-педагогічної характеристики уроку	Рівні вияву відповідності компонентам			
		0	1	2	3
1	Тема уроку, її відповідність програмним вимогам.				
2	Місце даного уроку в системі уроків, зв'язок з попередньо вивченим матеріалом.				
3	Мета уроку, завдання (дидактичні, розвивальні, виховні).				
4	<i>Організація уроку:</i>				
	специфіка уроку, його тип (макроструктура). Обґрунтування раціональності обраної структури уроку для реалізації завдань уроку та засвоєння змісту				
	вибір та раціональність використання форм (індивідуальних, групових, фронтальних) викладання та навчання відповідно до змісту теми, мети, завдань уроку, вікових та індивідуальних особливостей школярів				
	своєчасність початку та закінчення уроку				
	встановлення порядку і дисципліни, підготовка учнів до уроку (наявність на столах підручників, зошитів, щоденників, приладдя)				
	раціональне використання часу				
	чергування різних видів діяльності як за змістом, так і за формою сприймання				
5	<i>Зміст уроку:</i>				
	відповідність змісту та обсягу навчального матеріалу темі, меті, завданням уроку, вимогам програми, дидактичним принципам та сучасному рівню розвитку науки				
	зв'язок теорії з практикою				
	зв'язок вивченого матеріалу з попереднім				
	використання міжпредметних зв'язків				
6	<i>Методика проведення уроку:</i>				
	добір оптимальних методів та прийомів навчання, урахування вимоги дидактичних принципів, зміст навчального матеріалу, рівень пізнавальної діяльності учнів (репродуктивний чи пошуковий), забезпечення оптимального поєднання методів навчання для				

	розв'язання кожного дидактичного завдання				
	відповідність методів віку учнів та рівню їх підготовки				
	способи педагогічного керівництва процесами виділення головного, найбільш суттєвого у змісті навчального матеріалу, роботою над засвоєнням основних теоретичних положень, закономірностей, узагальнення, систематизації знань				
	використання диференційованих дидактичних завдань у процесі вивчення нового матеріалу				
	ефективність форм та засобів організації самостійної роботи учнів у процесі вивчення нового матеріалу				
	співвідношення репродуктивної і творчої діяльності учнів, шляхи формування пізнавальних інтересів				
	утримання мотивації навчальної діяльності учнів протягом усього уроку				
	прийоми забезпечення зворотного зв'язку для керівництва процесом навчання; контроль і корекція навчальних досягнень учнів				
7	Дидактичний апарат уроку відповідно до змісту матеріалу (використання засобів навчання: підручників, наочних посібників тощо). Дотримання санітарно-гігієнічних норм щодо використання технічних засобів навчання на уроці				
8	<i>Психологічні основи уроку:</i>				
	розвиток психічних процесів;				
	профілактика стомлюваності: а) чергування матеріалу різного ступеня важкості,				
	б) наявність психологічних пауз;				
	позитивна емоційна атмосфера уроку				
	дотримання на уроці єдиних вимог до учнів				
	<i>індивідуальний підхід до учнів на уроці</i>				
9	<i>Домашнє завдання:</i>				
	способи подачі (з інструктажем чи без) та час (до дзвінка, після дзвінка) домашнього завдання;				
	відповідність домашнього завдання змісту вивченого матеріалу на даному уроці та на попередніх уроках				
	характер домашнього завдання (індивідуальне, групове, диференційоване, творче, проблемне тощо)				
	співвідношення домашнього завдання із завданнями, які виконувались на уроці				
	передбачення дотримання санітарно-гігієнічних норм щодо тривалості часу на виконання домашнього завдання				
10	Дотримання санітарно-гігієнічних норм (забезпечення оптимального температурного режиму; вологості повітря; належного провітрювання; освітленості робочих місць; гігієна праці вчителя й учнів)				
11	<i>Робота і поведінка учнів на уроці:</i>				
	активність класу,				

	зацікавленість дітей матеріалом уроку				
	якість відповідей учнів				
	дисциплінованість і організованість дітей				
	комунікація учнів між собою та з учителем				
12	<i>Характеристика педагога:</i>				
	зовнішній вигляд				
	культура мовлення, поза, міміка, жестикуляція				
	витримка, зібраність, доброзичливість у спілкуванні з учнями				
	педагогічний такт				
	уміння володіти класом, організувати його роботу				
13	<i>Загальна оцінка результативності уроку:</i>				
	відповідність між метою та завданнями уроку й результатами навчання				
	рівень сформованості знань, умінь та навичок (повнота, усвідомлення, дієвість), вдосконалення загальнонавчальних умінь				
	аналіз позитивних результатів, тенденцій, що відбуваються у діяльності вчителя, що цінного може рекомендувати в практику роботи інших вчителів				
	аналіз причин негативних результатів, шляхи ліквідації недоліків				

Умовні позначення в таблиці:

0 – немає відповідності

1 – низький рівень

2 – середній рівень

3 – високий рівень

Відповідність або невідповідність позначаємо «+».